

2. 15. SPOLOČENSTVO CIRKVI

Cieľ: zdôrazniť potrebu spoločenstva Cirkvi pre spásu človeka

„Tu sa Mojžiš rýchlo vrhol na zem, poklonil sa a povedal: "Ak som, Pane, našiel milosť v tvojich očiach, prosím, pod' s nami, Pane! Je to sice ľud nepoddajnej šije, ale odpust' nám naše previnenia a hriech a prijmi nás za svojich!" (Ex 34,8-9)

Božie slovo

„Hľa, prichádzajú dni, hovorí Pán, keď uzavriem s domom Izraela a s domom Júdu novú zmluvu! Nie ako zmluvu, ktorú som uzavrel s ich otcami, keď som ich chytil za ruku, aby som ich vyviedol z Egypta. Tú moju zmluvu oni zrušili, hoci som im bol Pánom - hovorí Pán. Ale toto bude zmluva, ktorú po týchto dňoch uzavriem s domom Izraela - hovorí Pán. Svoj zákon dám do ich vnútra a napíšem ho do ich srdca. A budem im Bohom a oni budú mojím ľudom. Už sa nebudú vzájomne poučovať a brat bratovi nebude hovoriť: "Poznajte Pána!", pretože ma všetci poznajú od najmenšieho po najväčších - hovorí Pán. Lebo im odpustím vinu a na ich hriech si viac nespomeniem." (Jer 31,31-34)

„Vtedy ustanovil Dvanásťich, aby boli s ním...“ (Mk 3,14)

„Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, chod' a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata. Ak ťa nepočúvne, pribier si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoved' potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov. Keby ani ich nepočúvol, povedz to cirkvi. A keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik. Veru, hovorím vám: Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi.“ (Mt 18,15-18)

„No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámalí, ale jeden z vojakov mu kopíjou prebodol bok a hned' vyšla krv a voda.“ (Jn 19,33-34)

„Keď prišiel deň Turíc, boli všetci vedno na tom istom mieste. Tu sa náhle strhol hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom, v ktorom boli. I zjavili sa im akoby ohnivé jazyky, ktoré sa rozdelili, a na každom z nich spočinul jeden. Všetkých naplnil Duch Svätý a začali hovoriť inými jazykmi; ako im Duch dával hovoriť. V Jeruzaleme boli Židia, nábožní Ľudia zo všetkých národov, čo sú pod nebom. Keď sa teda strhol tento hukot, mnaho sa ich zbehlo a boli zmätení, lebo každý ich počul hovoriť svojím jazykom. I stípli a udivení vraveli: "Nie sú títo všetci, čo tu hovoria, Galilejčania? A ako to, že ich každý z nás počuje vo svojom vlastnom jazyku, v ktorom sme sa narodili? My, Parti, Médi, Elamčania, obyvatelia Mezopotámie, Judey a Kapadócie, Pontu a Ázie, Frýgie a Pamfylie, Egypta a libyjských krajov okolo Cyrény, pristáhovaní Rimania, Židia aj prozelyti, Kréťania i Arabi: počujeme ich vo svojich jazykoch hovoriť o veľkých Božích skutkoch." Všetci žasli a v rozpakoch si vraveli: "Čo to má znamenať?" Ale iní s úsmeškom hovorili: "Sú plní mladého vína." (Sk 2,1-13)

„Bratia, keby aj niekoho pristihli pri nejakom poklesku, vy, ktorí ste duchovní, napravte ho v duchu miernosti; a daj si pozor, aby si aj ty neupadol do pokušenia. Neste si vzájomne bremená, a tak naplníte Kristov zákon.“ (Gal 6,1-2)

„Ak teda jestvuje nejaké potešenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo ducha, nejaké srdce a zlútovanie, dovršte moju radosť: zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, budťe jedna duša a jedna mysel! Nerobte nič z nevraživosti ani pre márnu slávu, ale v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho. Nech nik nehľadí iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.“ (Flp 2,1-4)

„Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci ich je mnoho, tak aj Kristus. Vedľa my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom. Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov. A keby noha povedala: „Nie som ruka, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu. A keby povedalo ucho: „Nie som oko, nepatrím k telu,“ tým ešte neprestáva patriť k telu. Keby bolo celé telo okom, kde by bol sluch? A keby bolo celé sluchom, kde by bol čuch? Ale Boh rozložil údy, každý jeden z nich, v tele, ako chcel. Keby boli všetky jedným údom, kde by bolo telo? No takto je mnoho údov, ale iba jedno telo. A oko nemôže povedať ruke: „Nepotrebujem ťa!“ ani hlava nohám: „Nepotrebujem vás!“ Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné. A údy tela ktoré pokladáme za menej ušľachtilé, zaodievame s väčšou úctou a naše nečestné údy majú tým väčšiu česť, kým naše čestné nič také nepotrebujú. Boh telo vyvážil tak, že slabšiemu údu dal väčšiu česť; aby nebola v tele roztržka, ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý. Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvalujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy.“ (1Kor 12,12-27)

„A v Cirkvi Boh niektorých ustanovil po prvé za apoštolov, po druhé za prorokov, po tretie za učiteľov, potom sú zázraky, ďalej dary uzdravovať; pomáhať, viesť, dar rozličných jazykov. Sú vari všetci apoštolmi? Sú všetci prorokmi? Všetci učiteľmi? Robia všetci zázraky? Majú všetci dar uzdravovať? Hovoria všetci jazykmi? Vari všetci vysvetľujú? Ale usilujte sa o vyššie dary milosti. A ešte vznešenejšiu cestu vám ukážem.“ (1Kor 12,28-31)

„Odložte teda všetku zlobu a každú lešť, pokrytectvo, závist' a každé ohováranie a ako novonarodené deti túžte po nefalšovanom duchovnom mlieku, aby ste od neho rástli na spásu, keď ste okúsilí, aký dobrý je Pán. Prichádzajte k nemu, k živému kameňu, ktorý ľudia sice zavrhlí, ale pred Bohom je vyvolený a vzácny, a dajte sa v budovať aj vy ako živé kamene do duchovného domu, do svätého kňazstva, aby ste prinášali duchovné obety, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. Preto je v Písme: „Hľa, kladiem na Sione kameň uholný, vyvolený a vzácný; kto v neho verí, nebude zahanbený.“ Vám teda, ktorí veríte, je na česť; pre tých však, čo neveria: „Kameň, čo stavitelia zavrhlí, sa stal kameňom uholným“ „kameňom úrazu a skalou pohoršenia“. Oni naň narážajú, lebo neveria slovu. A na to sú aj určení.“ (1Pt 2,1-8)

„A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme.“ (Zjv 14,3)

Iné pramene

Bohu je zaiste v každom čase a v každom národe milý ten, kto sa ho bojí a koná spravodlivosť. Bohu sa však zapáčilo posväčovať a spasť ľudí nie každého osve, bez akéhokoľvek vzájomného spojenia, ale vytvoriť z nich ľud, ktorý by ho pravdivo poznal a sväto mu slúžil. Vyvolil si teda izraelský ľud za svoj ľud, uzavrel s ním zmluvu a postupne ho formoval tým, že mu v jeho dejinách zjavoval seba samého a rozhodnutie svojej vôle a že si ho posväčoval. Toto všetko sa však stalo ako príprava a predobraz tej novej a dokonalej zmluvy, ktorá mala byť uzavretá v Kristovi... Túto novú zmluvu, totiž novú zmluvu vo svojej krvi uzavrel Kristus a povolal si zo židov i pohanov ľud, ktorý by nie podľa tela, ale v Duchu splynul v jedno. (KKC 781)

„Jediný prostredník Kristus založil a neprestajne udržiava svoju svätú Cirkev, spoločenstvo vieri, nádeje a lásky na tejto zemi, ako viditeľný organizmus, prostredníctvom ktorého šíri pravdu a milosť v prospech všetkých.“ Cirkev je zároveň:

- „spoločnosť... vystrojená hierarchickými ustanovizňami i Kristovo tajomné telo“;
- „viditeľné zhromaždenie i duchovné spoločenstvo“;

— „Cirkev pozemská i Cirkev oplývajúca nebeskými dobrami“.

Tieto dimenzie spolu „vytvárajú jedinú zložitú skutočnosť, ktorá sa skladá z ľudského a božského prvku“. (KKC 771)

„Svet bol stvorený kvôli Cirkvi,“ hovorili kresťania prvých čias. (KKC 760)

„Vy sami ste Kristovo telo, vy sami tvoríte Cirkev! Vnášajte neuhasiteľný oheň svojej lásky do Cirkvi, aj keď ľudia akokoľvek znetvorili jej tvár!“ (Benedikt XVI. Predhovor k YOUCAT-u)

Podnet na prehĺbenie témy

- „Začiatok a vzраст [Cirkvi] naznačujú krv a voda, ktoré vyšli z otvoreného boku ukrižovaného Ježiša.“ (KKC 766)
- Cirkev - ovčinec, Božia roľa alebo Božie pole, Božia stavba
- Cirkev ako Kristova nevesta
- Cirkev ako chrám Ducha Svätého. Boh chce prebývať medzi nami, uprostred...
- Cirkev ako poľná nemocnica
- tajomstvo Cirkvi je v ochote plniť Božiu vôľu: „nech sa mi stane podľa Tvojho slova“ ako Mária... Matka Cirkvi
- hlavou Cirkvi a prvoradé miesto v Cirkvi má Ježiš. My sme jeho mystické telo ...
- úlohy Cirkvi: ohlasovať Božie slovo, udeľovať sviatosti, slúžiť s láskou ľuďom
- štruktúra Cirkvi – duchovná a inštitucionálna
- úlohou Cirkvi je dbať, aby Božie kráľovstvo, ktoré už začalo v Ježišovi, vzklíčilo a rástlo vo všetkých národoch sveta. Cirkev pokračuje v diele Ježiša Krista.
- mimo Cirkvi niet spásy
- spoločenstvo nás chráni od toho aby som sme vieru prispôsobovali sebe a svojej vlastnej predstave. Nie my si prispôsobujeme Krista, ale my sa prispôsobujeme Kristovi.
- bez Cirkvi by sme nemali Sväté Písмо, nemali by sme sviatosti, nemali by sme istotu, čo je pravda a čo len niekoho výmysel.
- Učiteľský úrad Cirkvi
- misijné poslanie Cirkvi: chodťte a hlásajte
- ohlasovanie – chodťte a hlásajte ...
- „Boh áno, Cirkev nie“. Vedel by si bez Cirkvi, kto je Kristus? Prečo potrebuješ Cirkev?

Podnet k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- aká je tvoja predstava o Cirkvi? Čo si o nej počul? Ako sa o nej vyjadrujú médiá?
- kam patríš? Kde sa cítis najlepšie? Doma sám? Alebo v partii priateľov?
- súčasťou akých skupín si? Škola, rodina, krúžok, šport, birmovanci, hudobná skupina, skupiny na facebooku...
- prečo vznikajú takéto krúžky, spolky? Nebolo by bez nich lepšie? Jednoduchšie, ľahšie? Neobmedzujú ňa?
- prečo je dobré niekam patriť?
- ako ňa ovplyvňuje tvoja partia?
- aký je rozdiel medzi spoločenstvom a partiou?
- máš skúsenosť nejakého spoločenstva, ktoré ňa prijíma takého aký si a pomáha ti rásť?
- aké spoločenstvá fungujú v tvojej farnosti? Poznáš ich?
- do ktorého spoločenstva by si sa mohol začleniť?
- Cirkev nie je klub dokonalých
- ako ti môže Cirkev pomôcť žiť dobrý a zodpovedný život?
- čo môžeš ty ponúknut do spoločnej rodiny – Cirkvi?
- aké sú tvoje najväčšie talenty?
- ako sa môžeš staráť o svoje telo tak, aby v ňom Ježišovi bolo dobre?

- Cirkev je taká dokonalá, ako si dokonalý ty ...

Modlitba

- Nebeský Otče, ty zjednocuješ mysele veriacich v spoločnom úsilí o dobro; pomôž nám milovať, čo prikazuješ, a túžiť po tom, čo sľubuješ, aby uprostred pominuteľných vecí tohto sveta naše srdcia boli upriamené na nebo, kde nájdeme opravdivú radosť. Amen. (Modlitba dňa - 21. nedeľa v Cezročnom období)
- Pane, pomôž mi prijať nedokonalú Cirkev ... je tým, čím ju chcel mať Ježiš. Miestom, kde sa pomaly menia úplne normálni ľudia, ktorí občas zlyhajú a mnohí z nich potrebujú pomoc, aby sa ich život zmenil k lepšiemu. Ježiš, ty nám hovoríš: že „Lekára nepotrebuju zdraví ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“ Každého z nás vlastné nedokonalosti a chyby „zložia k zemi“. Niektorého klamstvá, sex, drogy, hnev, tvrdohlavosť, nespoľahlivosť, žiarlivosť... Krívame a vlečieme sa. Ale ideme. Spoločne. Toto je Cirkev, v ktorej žijem. Pomôž mi, Pane, aby som sa tu cítil ako doma. Prijatý. Veď som veľmi podobný tým ostatným.... Chcem kráčať a dozrievať spolu s nimi.

Aplikácia do života

- moja konkrétna pomoc vo farnosti
- zúčastním sa nejakej farskej akcie pre mladých
- pomôžem pri organizovaní farskej akcie

Materiály k téme

- KKC 748-975 <http://www.katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=1156>
- 3-minútový katechizmus/Čo je Cirkev <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11090>
- 3-minútový katechizmus/Prečo vlastne existuje Cirkev <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11092>
- 3-minútový katechizmus/Akú má štruktúru Cirkev <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11093>
- 3-minútový katechizmus/Cirkev v číslach <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11095>
- 3-minútový katechizmus/Kritika Cirkvi <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11096>
- Katechézy pápežov o Cirkvi <https://dku.abuba.sk/katech-cirkev>
- Mons. Stanislav Zvolenský – Cirkev plná života <https://www.abuba.sk/abuba/node/477>

Ďalšie podnety:

- každý človek je jedinečné neopakovateľné stvorenie, ktoré potrebuje druhého človeka aby sa stalo tým, kým má byť. Človek iba vo vzťahu s druhým človekom vie dosiahnuť svoju zrelosť. Preto nás Boh pozýva do vzťahov. Tým najzákladnejším je vzťah manželstva. Tam sa manželia učia prijímať sa takí, akí sú a tam sa muž učí pomáhať žene, aby sa mohla stať ženou a žena sa učí pomáhať mužovi, aby sa mohol stať mužom. Presne to isté sa deje aj v spoločenstve Cirkvi. Pomáhame si navzájom v raste.
- kto je členom Cirkvi? Všetci pokrstení. Určitým spôsobom aj tí, čo sa na krst pripravujú – túžia, ale nemajú možnosť. Keby túto možnosť mali, tak by krst prijali. Ak teda nadávaš na Cirkev, nadávaš na seba.
- viera nie je naša súkromné vec. Fanúšik nemôže sám fandiť na tribúne. Potrebuje druhých, aby sa vzájomne povzbudili, vytvorili dobrú atmosféru, ktorá dokáže povzbudit klub, ktorému fandia. Aj veriaci sa potrebujú stretávať s inými veriacimi, aby sa povzbudili, pomohli si, zažili krásnu atmosféru spoločenstva a boli povzbudením aj pre druhých.

- človek môže byť aktívny, alebo pasívny člen nejakého spolku. Aktívny fanúšik pozná mená svojich hráčov, zaujíma sa o nich, chodí pravidelne na zápasy, rozpráva sa s ostatnými o hráčoch o zápasoch, znak svojho klubu má všade. Vytrvá pri svojom klube aj v ľažkostíach a je ochotný zdieľať sa aj na finančných výdavkoch. Pasívny člen iba občas príde a čaká kedy to celé skončí a nakoniec všetko ošomre.
- spoločenstvo Cirkvi najlepšie pomáha prekonávať hriech pýchy. Tá spočíva v tom, že ja viem všetko najlepšie, bude to tak ako ja chcem, ja a podľa mňa. Spoločenstvo ma konfrontuje, učí ma komunikovať, prispôsobovať sa, hľadať, atď. Poslušnosť je ľažká, ale veľmi účinná pri prekonávaní tohto hriechu. Boh to vie a preto nás vždy pozýva do spoločenstva. Preto svoju spásu sprostredkuje jedine cez spoločenstvo Cirkvi.